

Az operaházi díszünnepséggel megkezdődött a magyar-szovjet barátság hónapja

(Folytatás az 1. oldalról)

ren, is, hogy gazdasági síkon kezdeményezője volt a kölcsönös segítség megteremtésének a szocializmus építő országok között. A Kölcseyi Gazdasági Segítség Tanácsa, amely a Szovjetunió kezdeményezésére jött létre és amelynek hazánk is tagja, a műszaki és tudományos tapasztalatok, eljárások, felfedezések rendszeres cseréje révén elő fogja segíteni, hogy az eddigig is jobban ki tudjuk elégíteni népünk anyagi és kulturális szükségleteit.

Hruscsov elvtárs beszámolójában úgy jellemezte ezt, hogy az erőteljes gazdasági együttműködés

rendkívüli lehetőségeket nyit a termelés és a nyersanyag-források egyszerű és eredményesebb kihasználása előtt.

Igen nagy örömmel szövegezték, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja legfontosabb feladatai közé sorolta a népi demokratikus országokhoz fűződő baráti kapcsolatok és a gazdasági együttműködés további erősítését.

rasztjaink, mérnökeink, tudósaink hálával és szeretettel emlékeznek meg egy-egy szovjet vendégünk önzetlen segítségéről, a Szovjetunióban éppen úgy emlegetik elismeréssel és hasznosítják a szocialista hazá jávára a mi tehetséges dolgozóink eredményeit.

A példák tényével mutatott rá Kristóf elvtárs arra, miként érvényesül gazdasági, tudományos és műszaki kapcsolataink terén az internacionalizmus alapvető elve: a kölcsönösség, az egymást segítő támogatás és egymás eredményeinek elismerése.

Elvtársak!

Példa és bátorítás — ezt nyújtja számunkra a lenini párt XX. kongresszusa.

A Szovjetunióval és a szocialista tábor többi országával kialakult gazdasági együttműködés nagy segítségét jelent

A magyar nép eddig is érezte a Szovjetunió és a szocializmus építő országok testvéri segítségét, hisz arról tanuskodik az életünk minden területén végbenéző hatalmas változás.

Abban például, hogy iparunk ma már háromszorosán termel a háború előttinél, nagyszerű munkásokat, dolgozó parasztjaink, tehetséges értelmiségünk szorgalmas munkáján kívül jelentős szerepe van a Szovjetunióval és a szocialista tábor többi országával kialakult gazdasági együttműködésnek.

Ez kifejezésre jut ötvenes területeink olyan alkotásában, mint amilyenek Szilvásváros, Kazincbarcika, a Debrecenti

Gőrdülőcsapágygyár és így tovább. A műszaki és a tudományos kapcsolatok elmélyítésében a Szovjetunió rendelkezésünkre bocsátotta nagy tapasztalatainak gazdag tárharát. A szovjet munkások és mérnökök számtalan korszerű újítást, a munkát egyszerűsítő módszere vált az elmúlt évek során a magyar munkások mindennapi gyakorlatává.

Kristóf elvtárs ezután a nálunk járt szovjet ipari és mezőgazdasági szakemberek, tudósok gyakorlati segítségére utalt és kiemelte, hogy

a szovjet és a magyar dolgozók találkozásának alkalmával nemcsak tapasztalatátadás történik, hanem elmélyül az emberek közötti barátsága is.

Amint a mi munkásaink és pa-

A mi pártunk is elsősorban feladatának tartja, hogy minden egyes tagját mozgósítsa a hibák elleni kíméletlen harcra, dolgozó népünk szűz, boldogabb jövőjéért. Erre mutat nekünk példát a Szovjetunió Kommunista Pártja és erre kötelez bennünket a saját népünk iránti felelősségérte.

A magyar nép szilárdan megvan győződve arról, hogy minden sikerünkben, minden nehézségünkben, mint eddig, ezután is mellettünk áll a hatalmas Szovjetunió, ezért gyűnkön biztos tudatában, szeretettel tovább építjük, szilárdítjuk, és védelmezzük a magyar-szovjet barátságot.

Ezúttan A. P. Mareszjev, a Szovjetunió Hőse, a szovjet békébizottság tagja mondott beszédet.

Ezek egyáltalán nem új, de roppant primitív és nyilvánvalóan légből kapott megállapítások. Salter úr az osztályfoglaltság rabjaként mellette a politikának és az emberi társadalom objektív fejlődéséről nyelnek összefüggését. A történelem évszázados tapasztalatai ellenére nem érti meg, hogy a politika csak akkor lehet eredményes, ha céljai összhangban vannak a társadalmi fejlődés törvényeivel. Végül soron kijár vár minden olyan politikára, amely a történelmi fejlődés feltartóztatására törekszik, még ha nagy gazdasági és katonai erők támogatják is ezt a politikát. Salter elszakítja a tudományos történelemfilozófiának és a politikától, ezzel megkérdőjelezi, s a propaganda és a politika lehetőségeinek helytelen értékelésére készteti olvasóit.

A. P. Mareszjev elvtárs beszéde

A. P. Mareszjev elvtárs, a Szovjetunió Hőse bevezetőben megköszönte a szívélyes fogadtatást és átadta a szovjet nép törő üdvözlését, majd így folytatta:

A Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusának határozatai nyomán most hazánk az újabb fellendülés, időszerűsége és gazdasági és kulturális építés minden területén. A szovjet népek, mint a demokratikus tábor bármelyik alkotó munkásával elfoglalt népének, békére van szükség, ezért kormányaink külpolitikája, minden törekvése a nemzetközi feszültség enyhítését, a tartós béke megteremtését, a népek közötti barátság és együttműködés tovább fejlesztését célozza.

Kiev, Taskent és más városok könyvtáraiban is megtalálhatjuk. Néhány városban külön magyar könyvkereskedések működnek.

A sportkedvelő szovjet közönség — mondotta — nagyra értékeli a magyar sportolók nemzetközi sikereit és reméli, hogy sportkapcsolataink továbbra is szélesedni fognak.

Mi örülünk minden sikerüknek, minden eredményüknek. Teljesítették az ötvenes tervet — ez a mi örömünk is. Magyarországon virágzásnak indul a mezőgazdaság — ezintén örülünk ennek is.

bennünket is gazdagítanak. Részünkről mi is mindig készek vagyunk megosztani önmagunk mindazt az értéket, amit a tudomány, a kultúra, a gazdasági és a társadalmi élet területén gyűjtöttünk.

Az atomenergia békés felhasználásának területén — a szovjet tudomány és technika által elért jelentős eredmények a magyar nép és számos más olyan nép rendelkezésére állnak, amelyek a békés gazdasági együttműködés továbbfejlesztését kívánják. Hruscsov elvtárs arról a következtetésre jutott, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusán.

A Szovjetunió és a népi demokratikus országok békepolitikája hatalmas döntő befolyást gyakorol a nemzetközi események fejlődésére.

A szovjet nép a dicső magyar népből nemcsak fegyvertársat lát a békéért folyó nagy harcban. Bennünk is a célok közönsége, a közös eszmék és az új gyönyörű jövő felépítésére irányuló közös törekvések egyesítenek. Népünk nagyra értékeli az önk eredményeit, amelyeket a szocialista társadalom építésében, az ipar, a mezőgazdaság és a kulturális élet fejlesztésében és a lakosság jóléte emelésében ért el. Mi evől évre egyre közelebbről és jobban megismerjük egymást.

Magyarországot felvették az Egyesült Nemzetek Szervezetébe — szívünk mélyéből üdvözljük országunk külpolitikai helyzetének és nemzetközi szerepeinek erősödését.

Mindig hangoztattuk és most is azt hangoztatjuk, hogy a magyar és a szovjet nép közötti baráti kapcsolat és együttműködés sok előnyt jelent nekünk is a gazdasági és a kulturális élet minden területén. A magyar kultúra és tudomány eredményei, a magyar gazdasági tapasztalatai

„Továbbra is sokoldalú segítséget nyújtunk egymásnak a gazdaság, a technika, a tudomány és a kultúra fejlesztéséhez. Ez testvéri kötelességünk a szocialista tábor iránt. Minél erősebb a szocializmus egész táborra, annál biztonságosabb lesz az e nagy táborhoz tartozó minden egyes ország szabadságának és függetlenségének, gazdasági és kulturális virágzásának záloga.”

„Továbbra is sokoldalú segítséget nyújtunk egymásnak a gazdaság, a technika, a tudomány és a kultúra fejlesztéséhez. Ez testvéri kötelességünk a szocialista tábor iránt. Minél erősebb a szocializmus egész táborra, annál biztonságosabb lesz az e nagy táborhoz tartozó minden egyes ország szabadságának és függetlenségének, gazdasági és kulturális virágzásának záloga.”

Magyarország ösi kultúrája, nagyszerű művészete közelálló és érthető a szovjet emberek számára.

Mareszjev ezután a magyar művészek szovjetunióbeli sikereiről beszélt és hangoztatta, hogy túlzás nélkül elmondható:

Örökké viragozzék népeink barátsága!

A ma kezdődő magyar-szovjet barátság hónapja immár jó hagyomány. A barátsági hónap napjaiban népeink különös melegséggel és szívéllyel tesznek hitet kölcsönös baráti, testvéri érzelmeikről, termelési és kulturális eredményeikről. Meggyőződésünk, hogy a ma kezdődő barátsági hónap újabb értékes hozzájárulást eredményez majd népeink további közéletének nemes ügyéhez.

A magyar nép, élén a Magyar Dolgozók Pártjával, szintén magabiztosan halad e nagy cél felé.

Ez a legnagyobb erő, amely népeinket közel hozza egymáshoz. Nincs olyan hatalom széles e világon, amely barátságunkat megbontathatná.

Nincs a Szovjetunióval olyan vidék, ahol ne jártak volna magyar filmek.

Megemlékezett arról is, hogy evől évre több szovjet ember ismerkedik meg a gazdag magyar irodalommal. Pénteki műveit csupán orosz nyelven ösztör adták ki. A magyar írók művei a Szovjetunióban eddig több mint hetven példányban jelentek meg, 28 szovjet nép nyelvében. A Szovjetunió és Magyarország közötti kulturális kapcsolat folytatásaként a magyar újságok a befolyásos Moszkva, Leningrad,

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepség első része az Internacionále hangjaival kezdődött be.

Az ünnepi est művészi műsorában a hazánkba érkezett szovjet vendégművészek, továbbá magyar művészek léptek fel.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepség első része az Internacionále hangjaival kezdődött be.

Az ünnepi est művészi műsorában a hazánkba érkezett szovjet vendégművészek, továbbá magyar művészek léptek fel.

TÖRTÉNELEM ÉS POLITIKA

Válasz Ernest J. Salter úrnak

írta: VARGA JENŐ

A Német Szövetségi Köztársaság vezető köréhez húzó Parlament című lap melléklete közölte Salter úrnak, „a keleti kérdések szakértőjének” a kommunista ideológia és politika ellen hadakozó cikkét. A szerző egyebek között az egyik írással is foglalkozik, nevezetesen a Novoje Vremja 1954. évi 41. számában megjelent, a két rendszer békés egymás mellett élésének szükségességét fejtegető cikkemmel. Salter úr cikkem részletes ismertetése során kétfeloldódik az egymás mellett élés szovjet politikájának öszintéségében, s valamiféle „manővernek” akarja feltüntetni ezt a politikát. Sőt, bizonygatja, hogy az egymás mellett élés elve nem fér össze a kommunista ideológiával.

Ma Ce-tung akadémia ismertette meg híveivel Jenában, egy kis vidéki városban a marxizmus-leninizmus tanait. Ma Csang-Kaj-sek az Egyesült Államok szoldárába szegődött hadseregének nyomorúságos maradványaival az amerikai hetedik flotta védelme alatt Tajvan szigetén lapul meg, a kommunista párt pedig 600 millió szabad kínai hazájában a népi hatalom vezetője.

milyen gonosz kommunista cselekvés miatt, hanem mert a politika az objektív történelmi fejlődés feltartóztatására törekszik.

A Szovjetunió politikája ellenben a társadalom történelmi fejlődésének objektív törvényein alapul; éppen ez magyarázza meg a politika sikerét. A szovjet állam vezetői mindig a béke öszinté híveit voltak és isznak: tudják, hogy a történelem őket igazolja. Gyűlöletesnek tekintik a Radford tengernagy vagy Carney tengernagy hirdette preventív háború gondolatát. Gyűlöletesnek tekintik a „háború határán” való egyensúlyozás politikáját. A marxisták mindig ellenétek a „forradalom exportját”: a forradalom az egyes országokból csak akkor győzhet, amikor az összes szükséges belső feltételek megteremtődtek, amikor az illető ország népe elhatározta, hogy véget vet a régi rendnek. A békés egymás mellett élés eszméje tehát nemcsak nem ellentétes a kommunista ideológiával, hanem közvetlenül belőle fakad.

Hadd foglalkozzam röviden Salter úr történelemfilozófiai fejtegetéseinek alapjaival.

A kapitalizmus, Salter úr véleménye szerint, a lehető legjobb társadalmi rendszer, s örök életű lehetne, ha kommunista gonoszoktól és zsidóktól mentesülne. Salter úr a kommunista ideológiát nem ingathatja meg a rendszer alapjai, ha a kommunista ideológia békés egymás mellett élést hirdető propagandájuk ellenére nem terveznek és nem készítenek elő folytatónak a burzsoázia rendszert.

Miért történt ez így? Mert a kínai kommunista politikája a történelmi fejlődés törvényeivel igazodott. A kínai parasztok százmilliói fontosnak, érthetőnek és érdekesnek megéreztek a kommunista ideológiát. A kommunista ideológia követeléseit: a külföldi hódítók kiűzésére, fölbérelt úgnókeik uralmának megdöntésére, a földesurak birtokainak a parasztok közt való felosztására, az adólevelek érvénytelenítésére vonatkozó követeléseket, Csang Kaj-sek parasztokból toborzott hatalmas seregei megbízhatatlannak bizonyultak. Az amerikai légi flotta és tengeregyesítség nem menthette meg a történelem által pusztulásra ítélt csangkajseki rendszert.

Salter úr az elméleti a gyakorlatra áttérve buzog erősitgeti, hogy a szovjet kormány a német kérdésben nem a békés egymás mellett élés elvéhez igazodik. Ez az állítás éppoly kevésbé felel meg a valóságnak, mint Salter úr megannyi elméleti nézete a tudományos igazságnak.

Ezek egyáltalán nem új, de roppant primitív és nyilvánvalóan légből kapott megállapítások. Salter úr az osztályfoglaltság rabjaként mellette a politikának és az emberi társadalom objektív fejlődéséről nyelnek összefüggését. A történelem évszázados tapasztalatai ellenére nem érti meg, hogy a politika csak akkor lehet eredményes, ha céljai összhangban vannak a társadalmi fejlődés törvényeivel. Végül soron kijár vár minden olyan politikára, amely a történelmi fejlődés feltartóztatására törekszik, még ha nagy gazdasági és katonai erők támogatják is ezt a politikát. Salter elszakítja a tudományos történelemfilozófiának és a politikától, ezzel megkérdőjelezi, s a propaganda és a politika lehetőségeinek helytelen értékelésére készteti olvasóit.

Salter úr az elméleti a gyakorlatra áttérve buzog erősitgeti, hogy a szovjet kormány a német kérdésben nem a békés egymás mellett élés elvéhez igazodik. Ez az állítás éppoly kevésbé felel meg a valóságnak, mint Salter úr megannyi elméleti nézete a tudományos igazságnak.

A Német Szövetségi Köztársasággal kapcsolatos szovjet politika nem különbözik elvileg a Szovjetunióval az összes többi kapitalista állam viszonylatában folytatott politikájától, vagyis a békés egymás mellett élés eszméjén alapszik. A Szovjetunió békésen óhajtja a szövetségi köztársasággal, kölcsönösen előnyös kereskedelmi kiváltságok megteremtését, a kulturális kapcsolatok fejlesztését törekszik. A két ország diplomáciai kapcsolatainak megteremtése világosan bizonyítja, hogy a Szovjetunió egyre terelődik a békés és minél barátságosabb kapcsolatok akar teremtjen a Német Szövetségi Köztársasággal.

Semmiféle propaganda sem tévesztetheti meg sokáig a népeket és az osztályokat.

A dolgozó parasztok világ-szerte tudják: Oroszországban és Kínában elkövetették az atadlák ingyenes használatára a parasztoknak a földesurak birtokait. Ez az egy tény is többet mond a dolgozó parasztoknak, mint az egész nyugati propaganda.

A dolgozó parasztok világ-szerte tudják: Oroszországban és Kínában elkövetették az atadlák ingyenes használatára a parasztoknak a földesurak birtokait. Ez az egy tény is többet mond a dolgozó parasztoknak, mint az egész nyugati propaganda.

A dolgozó parasztok világ-szerte tudják: Oroszországban és Kínában elkövetették az atadlák ingyenes használatára a parasztoknak a földesurak birtokait. Ez az egy tény is többet mond a dolgozó parasztoknak, mint az egész nyugati propaganda.

Jó száz esztendeje, még a kapitalizmus virágzása idején Marx kidolgozta a tőkés rendszer történelmi mulandóságának, menthetetlen pusztulásának tételét. Ki követte akkor Marxot? Csak néhány ezer haladó munkás és értelmiség cselekvésének képviselője. Ma pedig már az emberiség egyharmada örökre megszabadult a kapitalizmustól!

Jó száz esztendeje, még a kapitalizmus virágzása idején Marx kidolgozta a tőkés rendszer történelmi mulandóságának, menthetetlen pusztulásának tételét. Ki követte akkor Marxot? Csak néhány ezer haladó munkás és értelmiség cselekvésének képviselője. Ma pedig már az emberiség egyharmada örökre megszabadult a kapitalizmustól!

Jó száz esztendeje, még a kapitalizmus virágzása idején Marx kidolgozta a tőkés rendszer történelmi mulandóságának, menthetetlen pusztulásának tételét. Ki követte akkor Marxot? Csak néhány ezer haladó munkás és értelmiség cselekvésének képviselője. Ma pedig már az emberiség egyharmada örökre megszabadult a kapitalizmustól!

Ötven esztendeje a kapitalizmus uralkodott az egész világon; a cári Oroszországban is. Az 1905. évi forradalom elbukása után sokan úgy vélték, hogy a cári önkényuralom, a földesurak és a tőkés hatalma megintáthatalatlan. Salter egyik jelölde, a keleti kérdések egy másik „szakértője” a bosevik párt csekély tagszáma gyönyörlött! De ez az akkor valóban nem nagy tagszámú, üldözött és hájszólt párt harcban vitte a népet a hatalmas rendőrségre és hadseregre támaszkodó önkényuralom megdöntéséért. A kommunista párt győzött, mert politikája, propagandája és agitációja összhangban volt a történelmi fejlődés objektív törvényeivel s megegyezett az elnyomott munkás és parasztléte érdekeivel. A Lenin alapította párt ezért lendítette harcra a tömegeket, s dönthette meg a földesurak és a tőkés hatalmat.

Ötven esztendeje a kapitalizmus uralkodott az egész világon; a cári Oroszországban is. Az 1905. évi forradalom elbukása után sokan úgy vélték, hogy a cári önkényuralom, a földesurak és a tőkés hatalma megintáthatalatlan. Salter egyik jelölde, a keleti kérdések egy másik „szakértője” a bosevik párt csekély tagszáma gyönyörlött! De ez az akkor valóban nem nagy tagszámú, üldözött és hájszólt párt harcban vitte a népet a hatalmas rendőrségre és hadseregre támaszkodó önkényuralom megdöntéséért. A kommunista párt győzött, mert politikája, propagandája és agitációja összhangban volt a történelmi fejlődés objektív törvényeivel s megegyezett az elnyomott munkás és parasztléte érdekeivel. A Lenin alapította párt ezért lendítette harcra a tömegeket, s dönthette meg a földesurak és a tőkés hatalmat.

Ötven esztendeje a kapitalizmus uralkodott az egész világon; a cári Oroszországban is. Az 1905. évi forradalom elbukása után sokan úgy vélték, hogy a cári önkényuralom, a földesurak és a tőkés hatalma megintáthatalatlan. Salter egyik jelölde, a keleti kérdések egy másik „szakértője” a bosevik párt csekély tagszáma gyönyörlött! De ez az akkor valóban nem nagy tagszámú, üldözött és hájszólt párt harcban vitte a népet a hatalmas rendőrségre és hadseregre támaszkodó önkényuralom megdöntéséért. A kommunista párt győzött, mert politikája, propagandája és agitációja összhangban volt a történelmi fejlődés objektív törvényeivel s megegyezett az elnyomott munkás és parasztléte érdekeivel. A Lenin alapította párt ezért lendítette harcra a tömegeket, s dönthette meg a földesurak és a tőkés hatalmat.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Nyolc év múlásában a Szovjetunióval és a szocialista tábor többi országával kialakult gazdasági együttműködés nagy segítségét jelent.

Azok a népi demokratikus országok, amelyek a szocialista tábor tagjai, a szovjet néppel együttműködve a világ minden részén terjesztik a békés együttműködés eszméjét.

Evől évre egyre közelebbről és jobban megismerjük egymást. A magyar nép a dicső magyar népből nemcsak fegyvertársat lát a békéért folyó nagy harcban. Bennünk is a célok közönsége, a közös eszmék és az új gyönyörű jövő felépítésére irányuló közös törekvések egyesítenek.

Örökké viragozzék népeink barátsága!

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

Az ünnepi beszédek során szakította meg a lelkes taps, s a megjelentek hosszasan ünnepelték a magyar és a szovjet nép megbontathatlan testvéri barátságát.

A Szovjetunió igaz, őszinte barátja a magyar népnek

A magyar-szovjet barátság hónapja ünnepélyes megnyitja Debrecenben

Nyolc év óta minden esztendőben megünnepeljük a magyar-szovjet barátság hónapját. Nyolc év a történelem formálásában nem nagy idő, de nekünk az a barátság, amely felénk a Szovjetuniótól, a szovjet emberektől árad, történelmi jelentőséggel bír. Nemcsak a magyar-szovjet barátsági szerződés megkötése óta érezzük és élvezzük a Szovjetunió segítségét, támogatását, hanem attól a pillanattól kezdve, amikor a felszabadított szovjet hadsereg első katonája évszázadok óta sanyargatott országnak földjére lépett.

Azok a magyar fiatalok, akik évek óta a Szovjetunió különböző egyetemén tanulnak, nyári szabadságuk idején — amikor hazajönnek — a legmelegebb szeretet hangján nyilatkoznak a szovjet emberekről, a barátságukról, amellyel tanulmányaik végzése közben körülveszik őket. Ugyanígy szeretettel beszélnek a szovjet emberekről azok a magyar dolgozók is, akik már jártak a Szovjetunióban, vagy éppen a szovjet emberek magyarországi látogatásai során volt alkalomuk velük közelebbről megismerkedni.

A magyar-szovjet barátság hónapja során a legkülönbözőbb munkaterület szakemberei látogatnak el hozzánk, s

ezek a látogatások minden egyes alkalommal a két nép közötti barátság elmélyítését szolgálják.

Ez igaz, őszinte barátság jegyében zajlott le tegnap este Debrecenben, a Központi Kultúrterthonban a magyar-szovjet barátság hónapja megnyitó ünnepsége. Az elnökségben volt Kulcsár Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára, Pullai Árpád elvtárs, a városi pártbizottság első titkára, Gurbán György elvtárs, a DISZ megyei bizottsága titkára, Kovács László az MSZT megyei és Székelyhídi Sándor, az MSZT városi titkára, Parkas István, az SZMT elnöke, Bencsik István, a Mezőgazdasági Akadémia igazgatója, a Hafafiás Népfőiskola városi bizottsága elnöke, dr. Varga Zoltán, a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektora és mások.

Megjelentek az ünnepségen N. P. Gladkov és N. A. Lucenko szovjet ezredesek is.

Dr. Kádár László egyetemi tanár, az MSZT megyei elnöke megnyitotta a Bencsik István tartotta megünnepelt beszédet.

Bencsik István ünnepi beszéde

Evről evre fokozódó lelkesedéssel ünnepi dolgozó népünk a szovjet-magyar barátságot. Miért fokozódik ez a lelkesedés? Azért, mert ahogy előrehaladunk, történelmünkben, és ahogy előrehaladunk a tudományban és a kultúrában, egyre világosabban tárul fel előttünk ennek a történelmi barátságunknak az előretörő, felfelé lendítő ereje, belső igazsága.

Senki sem vonhatja kétségbe, hogy országunkban a megünnepelt levő tizenegy esztendő alatt, ami a felszabadulás óta eltelt, és különösen a megünnepelt levő nyolc év alatt, ami a szovjet-magyar barátsá-

gi szerződés megkötése óta eltelt, gyökeresen megváltozott az élet.

Bencsik István arról beszélt, hogy az elmúlt 11 év alatt gyökeresen fordítottunk életünkön, és több-kevesebb vajdás után

megteremtettük itt a munkások és parasztok államát, amelyben lényegében megszűnt a kizsákmányolás.

Ebben az új országban megváltozott a munkások helyzete. Bérrabszolgából a gyár gazdája lett. Mint népünk legfontosabb osztálya: vezetője a dolgozók harcának, az egyre gazdagabb, egyre szebb élethez vezető úton.

nagyobb példányszámban adják ki, mint amilyen példányszámban a kis magyar nyelvterületen kiadhatjuk. Mikszáth Kálmán, Gárdonyi Géza, Jókai Mór, Móricz Zsigmond, Petőfi Sándor vagy József Attila nemcsak Sopronról Záhonyig, hanem Leningrádtól Vladivosztozkig is ismert mű-

A szocializmus nagy táborában minden nép értékes: a kiesi is, a nagy is

Igy értelmezi a szocializmus országa a népek barátságát.

A Szovjetunióknak is kedves volt és kedves a mi barátságunk, mert értéket lát bennünk, mert a népek nagy bokrétaijában mi is egy pótolhatatlan színt jelentünk, mert a szocializmus nagy táborában minden nép értékes: a kiesi is, a nagy is.

Azért is becsül bennünket a Szovjetunió, azért is ápolja a magyar-szovjet barátságot, mert becsül bennünket, hogy tudunk élni a szabadsággal, mert látja, hogy a magyar nép, élén a munkásosztállyal erőteljes léptekkel halad a szocializmus felépítésének útján.

A magyar-szovjet barátság a megismerés ezar tényével megerősödve évről évre nő, terebélyesedik és gyökeret mind mélyebbre ereszt. A mozdonyvezetők Pányinra hitvatkoznak, az esztérgályosok Bilkóvra, a balettmesterek Vojnonnura. Az orvosok a vaksgót. Filatov módszerével gyógyítják a traktorosok mintaképe Pása Angelina. A szövőnök Dubjaga nevével emlegetik, a díszgyőri kohászok a Bargyin professort, a filmrendezők Pudovalint. Hosszú ideig lehetne a neveket sorolni, mert sokat ismerünk már, sokan jöttek el segíteni, sok-hoz emeltek szakembereink. Így mélyül a barátság, így

veszél a szép szóval kimondott igazságnak. A közelmúltban zajlott le a Szovjetunióban a magyar filmhét. Ennek során a magyar közönség kedvenceinek képei szinte elleptek Moszkvát, Leningrádot és Kievet. Nemrég a távoli Szibériában — Novoszibirszkben — mutatták be a Bánk bán-

isméri és szereti meg egymást két nép, amelyet a régi világ hatalmaként féltő urai mester-ségesen elzáráltak egymástól.

A szovjet embereket a természetes kedvesség, az emberek iránti szeretet és megbecsülés jellemzi.

Igy ismerik meg őket azok, akik hazánkból is valamilyen küldöttséggel a Szovjetunió-ban jártak.

Bencsik elvtárs ezután azt fejtegette, mily egyszerű munka folyik a Szovjetunióban. Az öt éves tervnek sorozata, a szovjet tudomány, technika, mezőgazdaság, kultúra szédülétes iramú fejlődése a tények alapszik.

A Szovjetunió békepolitikája lépésről lépésre szorítja vissza a háborús kalandorok katasztrófalopitkáját.

A világ tudja, hogy amit a Szovjetunió célul kitűz, azt meg is valósítja. Az öt éves tervet mindaddig türeljesen várják, s ma már egy imperia-lista politikus, közigazász, vagy író sem meri kétségbe vonni, hogy a hatodik öt éves terv a szovjet nép erejével pontonra megvalósul. A világ szemé az elmúlt napokban az SZKP XX. kongresszusán volt, amelyen gigantikus méretekben bontakozott ki az újabb öt éves tervnek győrikköz hatalmas ország ereje.

A magyar parlamenti küldöttség ünnepi előadásban vett részt a prágai Nemzeti Színházban

A prágai Nemzeti Színházban pénteken ünnepi előadás keretében mutatták be Bedrich Smetana: Libuse című operáját, a nagy zeneszerző születésének 132. évfordulója alkalmából.

Az ünnepi előadásban megjelent a magyar országgyűlés küldöttsége, Rónai Sándor, az országgyűlés elnökének vezetésével.

Jelen voltak az előadásban a csehszlovák kormány tagjai, a csehszlovák nemzeti képviselői Zdeněk Fierlinger elnökkel az élen. Ott voltak a köztársaság politikai és kulturális életének képviselői.

Megtekintette az előadást Horváth Imre, a Magyar Népköztársaság prágai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a nagykövetség több tagja.

Az előadás megkezdése előtt Jozef Burda, a színház igazgatója üdvözölte a magyar vendégeket.

Erdei Ferenc elvtárs, a minisztertanács elnökhelyettese beszédet mondott a rádióban

Tegnap este a Magyar Rádióban beszédet mondott Erdei Ferenc elvtárs, a minisztertanács elnökhelyettese. Hangzott, hogy ebben az esztendőben nagy munka vár mindenkre, így a dolgozó parasztságra is. Azt kell elérni, hogy meg több kenyérnekvalót, hást, zsírt, tejet, vajot, tojást, rizset, cukrot, zöldséget és gyümölcsöt termeljenek a dolgozó parasztok — népünk fokozódó szükségletének ellátására, s hogy a szükségletet, vagy a hiányt falun, városban egyaránt száműzzük minden fontos élelmiszerben.

Ennek a célnak az elérése, ilyen élt szolgáló tervek teljesítése azt jelenti, hogy ebben az esztendőben meghaladjuk a taralyi jó termést — mondta. — Ehhez a múlt esztendeinél jobb, szervezettebb, előrelátóbb és gazdaságosabb munka kell. Erre hívta fel Erdei elvtárs derek dolgozó parasztságunk figyelmét — nagy érdeklődést kiváltó rádióbeszédében.

Honvédeink gyors segítségével megmentett egy családi házat a belvízveszélytől

A hirtelen beköszöntött olvadás következtében Debrecenben több mélyenfekvő lakás belvízveszély fenyeget. Debrecenben, a Tengerész u. 4 szám alatti három lakásban álló családi házat szombaton a déli órákban a hólé ontotta. A lakásokban 12 személy tartózkodott. A lakásokat szinte egyik percről a másikra, néhány centiméter magasan elborította a víz. A III. kerületi tanács egy honvéd alakulathoz fordult segítségért. Egy kisebb létszámú egység Zára Pál őrnagy elvtárs vezetésével tehergépkocsin a bajbajutott családok segítségére sietett. Alig egy óra alatt több mint 20 köbméter salaktot hordtak a ház környékére s ezzel megakadályozták, hogy az amúgy is gyenge állapotban lévő házat további árvízveszély fenyege.

Honvédeink gyors segítségével három családot megmentett meg az árvíz. Illesse díszesret odaadó munkájukat.

Az ötödik élüzemavató ünnepség a Debreceni Kefegyárban

Tegnap este a Debreceni Vilámlasvasút kultúrtermben immár ötödikjére jöttek össze a Debreceni Kefegyár dolgozó élüzemavató ünnepsége.

Az üzem dolgozóit ebből az alkalomból Bencsik István elvtárs, Debrecen Város Tanácsa ipari osztályának vezetője üdvözölte, majd átadta az élüzem címet hirdető díszoklevelet és a vele járó 5000 forint jutalmat.

A gyár dolgozóinak nevében a kitüntetés Fényesároosi Károly elvtárs, az üzem igazgatója vette át. Fogadalmat tett, hogy az elkövetkező évben még jobb munkát vé-

geznek. A gyár dolgozóit megérdemelték ötödikjére is az élüzem kitüntető címet: a negyedik teljes termelési tervüket 105,2 az export tervüket 134,3 százalékkal teljesítették, 37 300 forint értékű import tőmő anyagot takarítottak meg az elkészített áru minősége 99,9 százalékos volt.

Ehhez a kiváló szép eredményhez a dolgozók jó munkáját járultak hozzá. Adám Jánosné 124, Szabó Lászlóné 119, Fekete Sándor 124 százalékkal teljesítették tervüket. A gyár dolgozóinak közül 45-en részesültek pénztudományban.

Az ünnepséget vidám kultúr-műsor és vacsora követte.

Nagy dolog ez, világtörténelem ez!

Egészen más szemmel néz a világba a paraszt is. Urak görnyedtek hátú szolgálójából, éhbáren kopáló, rongyos eszelésből, vagy adósságtól földe rabjából a maga gazdája lett, sőt mint szövetkezetbe társult ember, a paraszti robot erejét is kezdi legyőzni. Anyagi megélhetésén kívül joga, embersége van, lehetősége van arra, hogy maga is, gyermeke is tudásuk szerint a nép vezetői legyenek, akikre milliók figyelnek.

Nagy dolog ez, világtörténelem ez!

Gyökeresen megváltozott az értelmiség helyzete is. Munkájával a köziót szolgálja. A Kossuth-díjak, termelési jutalmak, kitüntetések sorozata mutatja, hogy a munkások és parasztok állama ma már teljesen megbecsült a néphez hű értelmiséget, a tudomány, a mű-

vészet hivatottait és a termelés szakmai irányítóját.

Bencsik István beszéde további részében arról beszélt, hogy valóban történelmi változásoknak vagyunk szerencsés és boldog részesei, s hogy ez a történelmi változás azért következhetett be, mert a nagy Lenin vezette orosz proletariátus elő történelemmeltette a marxista eszméket.

A Szovjetunió csodálatos ütemű fejlődése meggyőzően és bátorítón bizonyította, hogy a kizsákmányolók nélkülözhetők, s hogy nélkülük lehet, sőt jobban lehet élni.

A Szovjetuniótól nagyon sok segítséget kaptunk. A békés építés időszakában tapasztalataival, jó tanácsaival, anyagi jaival és szakembereivel segítette a magyar népet abban, hogy a romokon országát, a maga országát, a nép hazáját építse fel.

Hálások vagyunk a nagy Szovjetunióknak

Ebben gyökeresnek a magyar-szovjet barátság szálai — folytatja. — Ezért vagyunk mi hálások a nagy Szovjetunióknak, innen ered a hála és a barátság a mi részünkről. De honnan ered ez a barátság a Szovjetunió részéről? Nekünk nagy szükségünk volt és van a Szovjetunió megértésére, segítségére és támogatására és hálások vagyunk azért, hogy minden segítségét olyan bőkezűen megadott. De mi szükség volt a Szovjetunióknak a mi barátságunkra, hiszen mi legyőztük kis nemzet voltunk, amely nem sokat számított a világméretű küzdelemben?

A Szovjetunió szerint minden nép a népek szövetségének, az emberiségnek egy-egy pótolhatatlan gyöngyszeme, egy-egy olyan szímfolt, amely nélkül szegényebb lenne az emberiség.

A Szovjetunió irántunk érzett barátságát példázza az, hogy sok őszinte barátja van ott a magyar népnek, a magyar zenének, a magyar irodalomnak, a magyar képzőművészetnek és a magyar sportnak.

A Szovjetunióban sokan tekintenek csodálattal népünk olyan történelmi hőstetteire, mint Hunyadi harcára, a Dózsa felkelésre, a kuruc háborúra, a 48-as szabadságharcra, vagy 1919 dicső Tanácsköztársaságára. A Szovjetunióban a magyar irodalom klasszikusainak műveit sokszor

A Szovjetunió ma erősebb, mint valaha

A Szovjetunió a háború után rendbehozott és felfejlesztett népgazdaságával erősebb, mint valaha, pedig eddig sem volt gyenge. Az első öt-éves terv kezdete — 1929 — óta húszszorosára nőtt a Szovjetunió ipari termelése, míg Amerikáé ugyanezen idő alatt csak 2,3-szeresére.

Bencsik István ismertette azokat a nagyszerű számadatokat, amelyek a hatodik öt-éves terv végrehajtása során valóságossá válnak. Ezeket a nagyszerű céltűzéseket nem a munkáerő szaporításával, vagy fokozott kinaszálásával, hanem az automatizálás, szelőkörű alkalmazásával akarják elérni. Ez azt jelenti, hogy a munkás eléri a technikus, vagy a mérnök színvonalát, akinek csak az a dolga, hogy az automatá gépeket szakértelmmel irányítsa. Ezek a számok — mondta Bencsik István — már valóban a kommunizmus küszöbét súrolják.

A következő lépés már az anyagi és szellemi javak eddig az emberiség történelmében nem tapasztalt bősége lesz.

Azért vagyunk mi boldogok — mondotta befejezésként — mert ennek a nagy népnek, az emberiség haladása zászlóvivőjének a barátságát ünnepelhetjük. Azért vagyunk szerencsések, mert ennek a nagy népnek a szövetségében, őszinte baráti segítségével építhetjük hazánkban a szocializmust, a boldog jövőt. Azért örülünk most is, mert a magyar-szovjet barátság hónapjának tudományos és kulturális eseményei alkalmat adnak arra, hogy ismét szovjet emberekkel ismerkedjünk, a szovjet tudomány és művészet értékeit gyönyörködhessünk.

Szomjas lélekkel várjuk ennek a találkozásnak az alkalmát, hogy barátságunk ezzel az újabb ismerkedéssel ismét erősödjék, mélyüljön.

Az ünnepi beszéd után kultúr-műsor következett. Közreműködtek a Debreceni Népi Együttes, a Csokonai Színház művészei, a Zeneművészeti Szakiskola zenekara és a Szanyiszlavszkij Munkásstudió tagjai.

Valóban felvetődhet ez a kérdés, ha a kapitalista államok közötti szociális kapcsolatok szemüvegén keresztül nézzük ezt a problémát. A kapitalista államok hasonló esetben kihasználják volna ezt a helyzetet, mert az ő jelszavuk: hasznót húzni. Ezzel szemben

A Szovjetunió gyakorlati ismeri az olyan barátságot, mint például az orosz és a jakut nép barátsága, amelyből a jakut nép gyönyörű elefe sarjadt ki.

Ennek a kis népnek a cárizmus idején nem volt frása sem. A szovjet népek családjában ennek a kis népnek nemcsak frása, hanem gazdag irodalma lett. A jakutok ma

im Haas, a Népvüli és megh...
L. F. Tyeplov, okkolosztályang...
s 2-án este...
csának márciu...

Eltemették Riesz Frigyes akadémikust

Szombaton délelőtt a tudományos élet szelőkörü részvétele mellett kísérték utolsó útjára a Kerepesi temetőben Riesz Frigyes kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, egyetemtanárt, a párizsi Tudományos Akadémia levelező tagját, a budapesti és a párizsi egyetem díszdoktorát. Megjelent a temetésen Erdély-Grúz Tibor

oktatásügyi miniszter, Gombás Pál, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke is. A ravatálnál a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége és a matematikai, fizikai tudományok osztálya nevében Alézits György Kossuth-díjas akadémikus mondott búcsúbeszédet.

Másodszor nyerték el a Morvai kubikos brigád tagjai a szakma kiváló dolgozója kiállítását

A napokban tárgyalták meg az EM 6-os számú Melyépítő Válatag dolgozói az 1956-57. évi kollektív szerződés tervezetét. Ugyanezen az értekezleten adták át a Morvai kubikos brigád hét tagjának a szakma kiváló dolgozója című kiállítását. A kiváló dolgozó brigád tagjai immár másodszor nyerték el a megítélt kiállításot, melynek átvétel-

kor megkapták egyéves kérésüknek egyhavi átlagösszegét, fejenként 1464 forintot. A kiállításra vállalták, hogy dolgozó társaik között nevelőmunkát fejtenek ki, átadják munkamódszereiket, ezáltal igyekeznek lehetővé tenni, hogy vállalatuknál minél többen elnyerjék a szakma kiváló dolgozója megítélt kiállítását.

A CSÁRDÁS

A magyar-szovjet barátsági hónap megnyitójának alkalmából

A tízó déli napsugár átföröszötte a hidon az aszfaltot. Eppen véget ért a mise. A templomból fekete ünneplőbe öltözött emberek jöttek ki. Az asszonyok panaszkodtak: — Mit takarintunk be? Második hónapja nincs eső. — A front közeledik. Pólgár felé — szóltak közbe a férfiak.

A FÉLSZEMŰ KOLDUS a feszület alatt állt. Levette fekete sapkáját, homlokáról letépte az lizzadságeseppeket. Az asszonyok pár fillért dobáltak sapkájába, a kocsmáros pedig egy Horthy öpenget. Sándor mindig egyformán válaszolt: — Adjon az úr sok boldogságot.

Féltora múlva már üres volt a tér. Sándor felvette a földről az öreg hegedűt. Állta és bal válla közé szorította és végighúzta vonóját a húron. Egy vidám csárdásba kezdett. — Nem ismerem a divatos táncokat — válaszolta a zenész. — Mi csak magyar táncot táncolunk — vigogtak a leányok. — Sándor biesi, játssza el a mi notánkat. Csárdást táncoljunk — ugrandoztak a leányok. — Hát akkor legyen csárdás! — rendelkeztet ugyanaz a német.

Az öreg hegedűs azonban szabadkozott: — Nem, nem játszom csárdást — és nem játszott, akár-hogy kérték. Felmészesedett ezen a németek. Különösen egy magas, hóringsas katona. Felállt és elővette pisztolyát. — A kocsmáros erre ijedten kilépett a pult mögül. A leányok hátrálni kezdtek. Az öreg Sándor leengedte hegedűjét. — Ne bolondulj meg! — lépett közbe egy másik német. Dülöngéve közeledett a hegedűshöz. Kikapta Sándor kezéből a hegedűt és kidobta az ajtón. Aztán utána lépett és rátaposott.

Az öreg kiszédelt az utcára. Ránézett a szétört hegedűjére, aztán eltűnt a sötétben. A németek újfélére indultak utána. Nemsokára már a távozó gépek zúgása sem hallatszott. Az éjszakai csendben vidám csárdás hangjai csendültek fel. A félszemű Sándor énekelte. Két felderítő nem hiába várta a jelet. Rövidesen a folyó tulsó partján voltak.

SÁNDOR pedig egymás után fújta a vidám dalt. A kocsmáros előtt ott fektült szétört hegedűje. ANVER-BIKCSENTAJEV

egymással utafelkova sétáltak a templom közelében. Nyomukban a legények. De azok most komolyabbak voltak: sorozásra készültek. A fiatalok körülvették Sándort. Da hamár szétszéledtek. — Rosszat álmódott az öreg Sándor — mesélték otthon a lányok, — nem akart csárdást játszani. Alkonyatkor megérkeztek a németek. Két kocsi megállt a Zoltán kocsmája előtt. A kocsmáros két leánya csak úgy sürgött-forgott körülöttük. — Rosszat álmódott az öreg Sándor — mesélték otthon a lányok, — nem akart csárdást játszani.

— Üssed, ne hagyd magad te, kicsi! — hangzik a felesleges biztatás, mert a kicsi olyan, mint a hőr-csög és úgy húzza egy kislány haját, hogy annak csupa könny a szemé. — Ne bántsd a lányt, a fűt tüssed, te mamlesz — velli valaki, aki azonban megjárja, mert egy őzietlen pillanatban pontosan „kúpán” véglik egy hógolyóval. — Hát akkor legyen csárdás! — rendelkeztet ugyanaz a német.

Az öreg hegedűs azonban szabadkozott: — Nem, nem játszom csárdást — és nem játszott, akár-hogy kérték. Felmészesedett ezen a németek. Különösen egy magas, hóringsas katona. Felállt és elővette pisztolyát. — A kocsmáros erre ijedten kilépett a pult mögül. A leányok hátrálni kezdtek. Az öreg Sándor leengedte hegedűjét. — Ne bolondulj meg! — lépett közbe egy másik német. Dülöngéve közeledett a hegedűshöz. Kikapta Sándor kezéből a hegedűt és kidobta az ajtón. Aztán utána lépett és rátaposott.

Az öreg kiszédelt az utcára. Ránézett a szétört hegedűjére, aztán eltűnt a sötétben. A németek újfélére indultak utána. Nemsokára már a távozó gépek zúgása sem hallatszott. Az éjszakai csendben vidám csárdás hangjai csendültek fel. A félszemű Sándor énekelte. Két felderítő nem hiába várta a jelet. Rövidesen a folyó tulsó partján voltak.

SÁNDOR pedig egymás után fújta a vidám dalt. A kocsmáros előtt ott fektült szétört hegedűje. ANVER-BIKCSENTAJEV

SÁNDOR pedig egymás után fújta a vidám dalt. A kocsmáros előtt ott fektült szétört hegedűje. ANVER-BIKCSENTAJEV

IRODALMI MOZAIK

Vízét prédikál...

A Medve, a „MEZÉRT”-trószat igazgatója megtudta, hogy a Nyúl az ebédnél jó kávékanálnyi mézet felhajtott. O-méz volt, észajító, — nos a Nyúl alaposan felbőntött a garatra. Hivatali beosztása az volt, hogy a „MEZÉRT”-zenekarban doboljon, ő azonban leheveredett egy méhkas árnyékába, s az igazak almát adta. Nemhogy dobolt, de még ágúszóval sem lehetett volna felriasztani. A Medve dühbe gurult: — Mit bánom én, ha részegen, vagy józanul, élve, vagy halva, de élelem hozza-tok!

Vagy tíz kupa vizet zádtottak a Nyúlra, fülénél fogva felcibálták, életet vertek bele és a Medve elé pendertették. — Már megint te! Megint részeg vagy! Disznóság! — ordította a medve egyszuszra, azután csaknem sügva, kedveskedően hozzátette: — Értsd meg, Nyuszkám, a méz „öl, butít és nyomorba dönt”! Értsd meg szépen... Látd, beveddéllel egy kanállal, még eggyel. Kóvalogy a fejed... Hazamész, az asszony veszezik. Te persze elődnged... Ugye megvered

Nyúláné asszonyt? Előfordul? No látd. A kötelességedet is elmulasztottad. De még csak az hiányzott volna, hogy dobolt, ott aztán mindent elrontottál volna. Igaz? — I-igenis, főnök elvtárs! — No látd. Menj és szállj magadba. — Visszaminősíteni pincérré! — vetette oda a Medve már a titkárnak: A Nyulat elvezették. Déiben beállított a Medve a méhesbe ebédelni: Ötven rókapincér sürgött-forgott körülötte, négy horodcska mézet csapra vertek. — Az elázott Nyúl is ott állt egy kövön; ellágyultan motyogta: — Ne igyék, főnök elvtárs, „a méz öl, butít és nyomorba dönt”. Az Erdői Manórná kérem, ne igyék! Kóvalogyi fog tőle a feje... Hazamegy, az asszony veszezik. Maga pedig elődnged... — Kotródj, arcátlan! — bödült el a Medve. — Már a régiiek is megmondták: „Ami szabad Jupiternek, azt nem szabad az ökröknek”. De te még ökr sem vagy! Csak Nyúl. Hogy jössz te a Medvéhez! — s azzal felhajtott egy kupa mézet... B. A.

lése mindnyájunk legfőbb kötelessége, legszebb feladata. Nézünk ide-oda, hogy hol van itt a segítség, ki az, aki érzi, hogy itt ideje volna közbélelni, ki az, aki érzi, hogy a tettek mindennél ékebben beszélnek. Egyik gyerekét erre, másikat arra, s nyomban megszűnne az utcai csata. — Így csak azt hallja az ember: „Ezket is jól nevelik!” — Ah, hagyják, így nőtlünk fel ma is — mondják, míg Pista, Jancsi, Józsa eldöngöget testtel, csizkudt és vízes ruhában sírva megy hazra, miközben sírva ember nézte, „élvezte”, e nem szokatlan utcai jelenetet... Megkérdezhetné valaki, hogyha ennyire tudjuk feladatunkat, miért nem lépünk közbe mi is, miért utólag ez a „tanács”? Megmondhatjuk, hogy közbéleltünk, de nem is hagyták némielyek szó nélkül. — Ennyi öröme se lehet a gyerekeknek... — Ugyan, mit bölcsekedik, nem tört még a csontja egyiknek sem... Csak a gyerekek érezték, hogy itt valami történt, aminek talán folytatása is lesz. Bántudattal szeltek haza. A felnőttek legalább annyira terhelte ezeknek a lyukoknak a bűne, mint őket, mert a kultúrát magartására való nevelés is nagyon fontos. Szülők, nevelők és mindannyian fogjunk össze, e fontos feladat megvalósítására! SÜTŐ SÁNDOR a Kossuth Általános Iskola igazgatója.

VITA

Nemes verseny, avagy kinek van igaza?

Esik a hó. Emberek sietnek és közben megállanak az SZTK mellett, csak úgy futtában egy pillanatra. Lassanként csödtől veszi körül azt a tíz-tizenkét gyereket, akik hólabdázás ürügye alatt, már ott tartanak, hogy úgy ütök-vertik egymást, ahogy jön. — Üssed, ne hagyd magad te, kicsi! — hangzik a felesleges biztatás, mert a kicsi olyan, mint a hőr-csög és úgy húzza egy kislány haját, hogy annak csupa könny a szemé. — Ne bántsd a lányt, a fűt tüssed, te mamlesz — velli valaki, aki azonban megjárja, mert egy őzietlen pillanatban pontosan „kúpán” véglik egy hógolyóval. — Hát akkor legyen csárdás! — rendelkeztet ugyanaz a német.

Az öreg hegedűs azonban szabadkozott: — Nem, nem játszom csárdást — és nem játszott, akár-hogy kérték. Felmészesedett ezen a németek. Különösen egy magas, hóringsas katona. Felállt és elővette pisztolyát. — A kocsmáros erre ijedten kilépett a pult mögül. A leányok hátrálni kezdtek. Az öreg Sándor leengedte hegedűjét. — Ne bolondulj meg! — lépett közbe egy másik német. Dülöngéve közeledett a hegedűshöz. Kikapta Sándor kezéből a hegedűt és kidobta az ajtón. Aztán utána lépett és rátaposott.

Az öreg kiszédelt az utcára. Ránézett a szétört hegedűjére, aztán eltűnt a sötétben. A németek újfélére indultak utána. Nemsokára már a távozó gépek zúgása sem hallatszott. Az éjszakai csendben vidám csárdás hangjai csendültek fel. A félszemű Sándor énekelte. Két felderítő nem hiába várta a jelet. Rövidesen a folyó tulsó partján voltak.

SÁNDOR pedig egymás után fújta a vidám dalt. A kocsmáros előtt ott fektült szétört hegedűje. ANVER-BIKCSENTAJEV

SÁNDOR pedig egymás után fújta a vidám dalt. A kocsmáros előtt ott fektült szétört hegedűje. ANVER-BIKCSENTAJEV

SÁNDOR pedig egymás után fújta a vidám dalt. A kocsmáros előtt ott fektült szétört hegedűje. ANVER-BIKCSENTAJEV

MOSZIK MŰSORA

VIG: ma fél 2, háromnegyed 4, 5 és egyenved 9 órakor, hétfőn fél 4, 5 és egyenved 9 órakor; Szakadék. — BEKE: ma fél 2, háromnegyed 4, 5 és egyenved 9 órakor; Tiltott szerelem, hétfőn fél 4, 5 és egyenved 9 órakor; Zsongó melódikák, átélőtt fél 10, fél 12 és fél 2 órakor; Szakadék. — METEOR: ma fél 3, 5 és egyenved 9 órakor; Szakadék, hétfőn fél 3, 5 és egyenved 9 órakor; Királylány a feleségem. Csak 16 éven felülieknek. — IFJUSÁGI: háromnegyed 2, 4, 6 és 8 órakor; Zűravar a cirkuszban, hétfőn háromnegyed 4, 6 és 8 órakor; Gázolás. — KOSZUTH: ma 5 és 7 órakor; Rigoletto. — KLINIKA: 3, fél 6 és fél 8 órakor; Királylány a feleségem. Csak 16 éven felülieknek. — MORICZ ZSIGMOND: fél 3, fél 5 és 7 órakor; Frigid csillag alatt. — BOCSKAI FILMSZÍNHÁZ: (Csapokert) 5 és 7 órakor; Férmi kolostor I. rész.

Matiné-műsorok: VIG: 11 órakor; A mühlenbergi ördög. — BEKE: 11 órakor; Kémek a vonaton. — METEOR: 10 órakor; A mühlenbergi ördög. — IFJUSÁGI: 9 és 11 órakor; Az első sző. — Dóza Vándor I.: ma Fancsika, hétfőn Méhesgy; Zavarosan folynak a vizek. Csak 16 éven felülieknek. — Dóza Vándor II.: ma Lenín Tsz, hétfőn Lentz-telep; Donyev, bánáyszik. — Szabadság-telep; Halhatatlan melódikák. — Homokkert II.: Zsongó melódikák. — Nyulas: Maclovla, — Kerekes-telep; Egy életen át.

SZÍNHÁZI MŰSOR Ma 3-ór és 7-ór Nem élhetek muzikászó nélkül, övneedik előadás. Kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken 7-ór Cigánybáró, Szombaton 1-ór Éjeli menedékhely.

A Nap ar RÁDIÓMŰSORA

VASÁRNAP MARCHIUS 4. Kossuth-rádió, 430: Népi zene. 8: Hírek. 8:15: Egy felu — egy nóta. 9: Új Zenei Időszék. 10: Vasárnapi versek. 10:10: Ismerkedés. 10:10-10:30: Kossuth-rádió. 10:30: Hírek. 10:35: Kossuth-rádió. 10:40: Hírek. 10:45: Kossuth-rádió. 10:50: Hírek. 10:55: Kossuth-rádió. 11:00: Hírek. 11:05: Kossuth-rádió. 11:10: Hírek. 11:15: Kossuth-rádió. 11:20: Hírek. 11:25: Kossuth-rádió. 11:30: Hírek. 11:35: Kossuth-rádió. 11:40: Hírek. 11:45: Kossuth-rádió. 11:50: Hírek. 11:55: Kossuth-rádió. 12:00: Hírek. 12:05: Kossuth-rádió. 12:10: Hírek. 12:15: Kossuth-rádió. 12:20: Hírek. 12:25: Kossuth-rádió. 12:30: Hírek. 12:35: Kossuth-rádió. 12:40: Hírek. 12:45: Kossuth-rádió. 12:50: Hírek. 12:55: Kossuth-rádió. 13:00: Hírek. 13:05: Kossuth-rádió. 13:10: Hírek. 13:15: Kossuth-rádió. 13:20: Hírek. 13:25: Kossuth-rádió. 13:30: Hírek. 13:35: Kossuth-rádió. 13:40: Hírek. 13:45: Kossuth-rádió. 13:50: Hírek. 13:55: Kossuth-rádió. 14:00: Hírek. 14:05: Kossuth-rádió. 14:10: Hírek. 14:15: Kossuth-rádió. 14:20: Hírek. 14:25: Kossuth-rádió. 14:30: Hírek. 14:35: Kossuth-rádió. 14:40: Hírek. 14:45: Kossuth-rádió. 14:50: Hírek. 14:55: Kossuth-rádió. 15:00: Hírek. 15:05: Kossuth-rádió. 15:10: Hírek. 15:15: Kossuth-rádió. 15:20: Hírek. 15:25: Kossuth-rádió. 15:30: Hírek. 15:35: Kossuth-rádió. 15:40: Hírek. 15:45: Kossuth-rádió. 15:50: Hírek. 15:55: Kossuth-rádió. 16:00: Hírek. 16:05: Kossuth-rádió. 16:10: Hírek. 16:15: Kossuth-rádió. 16:20: Hírek. 16:25: Kossuth-rádió. 16:30: Hírek. 16:35: Kossuth-rádió. 16:40: Hírek. 16:45: Kossuth-rádió. 16:50: Hírek. 16:55: Kossuth-rádió. 17:00: Hírek. 17:05: Kossuth-rádió. 17:10: Hírek. 17:15: Kossuth-rádió. 17:20: Hírek. 17:25: Kossuth-rádió. 17:30: Hírek. 17:35: Kossuth-rádió. 17:40: Hírek. 17:45: Kossuth-rádió. 17:50: Hírek. 17:55: Kossuth-rádió. 18:00: Hírek. 18:05: Kossuth-rádió. 18:10: Hírek. 18:15: Kossuth-rádió. 18:20: Hírek. 18:25: Kossuth-rádió. 18:30: Hírek. 18:35: Kossuth-rádió. 18:40: Hírek. 18:45: Kossuth-rádió. 18:50: Hírek. 18:55: Kossuth-rádió. 19:00: Hírek. 19:05: Kossuth-rádió. 19:10: Hírek. 19:15: Kossuth-rádió. 19:20: Hírek. 19:25: Kossuth-rádió. 19:30: Hírek. 19:35: Kossuth-rádió. 19:40: Hírek. 19:45: Kossuth-rádió. 19:50: Hírek. 19:55: Kossuth-rádió. 20:00: Hírek. 20:05: Kossuth-rádió. 20:10: Hírek. 20:15: Kossuth-rádió. 20:20: Hírek. 20:25: Kossuth-rádió. 20:30: Hírek. 20:35: Kossuth-rádió. 20:40: Hírek. 20:45: Kossuth-rádió. 20:50: Hírek. 20:55: Kossuth-rádió. 21:00: Hírek. 21:05: Kossuth-rádió. 21:10: Hírek. 21:15: Kossuth-rádió. 21:20: Hírek. 21:25: Kossuth-rádió. 21:30: Hírek. 21:35: Kossuth-rádió. 21:40: Hírek. 21:45: Kossuth-rádió. 21:50: Hírek. 21:55: Kossuth-rádió. 22:00: Hírek. 22:05: Kossuth-rádió. 22:10: Hírek. 22:15: Kossuth-rádió. 22:20: Hírek. 22:25: Kossuth-rádió. 22:30: Hírek. 22:35: Kossuth-rádió. 22:40: Hírek. 22:45: Kossuth-rádió. 22:50: Hírek. 22:55: Kossuth-rádió. 23:00: Hírek. 23:05: Kossuth-rádió. 23:10: Hírek. 23:15: Kossuth-rádió. 23:20: Hírek. 23:25: Kossuth-rádió. 23:30: Hírek. 23:35: Kossuth-rádió. 23:40: Hírek. 23:45: Kossuth-rádió. 23:50: Hírek. 23:55: Kossuth-rádió. 24:00: Hírek. 24:05: Kossuth-rádió. 24:10: Hírek. 24:15: Kossuth-rádió. 24:20: Hírek. 24:25: Kossuth-rádió. 24:30: Hírek. 24:35: Kossuth-rádió. 24:40: Hírek. 24:45: Kossuth-rádió. 24:50: Hírek. 24:55: Kossuth-rádió. 25:00: Hírek. 25:05: Kossuth-rádió. 25:10: Hírek. 25:15: Kossuth-rádió. 25:20: Hírek. 25:25: Kossuth-rádió. 25:30: Hírek. 25:35: Kossuth-rádió. 25:40: Hírek. 25:45: Kossuth-rádió. 25:50: Hírek. 25:55: Kossuth-rádió. 26:00: Hírek. 26:05: Kossuth-rádió. 26:10: Hírek. 26:15: Kossuth-rádió. 26:20: Hírek. 26:25: Kossuth-rádió. 26:30: Hírek. 26:35: Kossuth-rádió. 26:40: Hírek. 26:45: Kossuth-rádió. 26:50: Hírek. 26:55: Kossuth-rádió. 27:00: Hírek. 27:05: Kossuth-rádió. 27:10: Hírek. 27:15: Kossuth-rádió. 27:20: Hírek. 27:25: Kossuth-rádió. 27:30: Hírek. 27:35: Kossuth-rádió. 27:40: Hírek. 27:45: Kossuth-rádió. 27:50: Hírek. 27:55: Kossuth-rádió. 28:00: Hírek. 28:05: Kossuth-rádió. 28:10: Hírek. 28:15: Kossuth-rádió. 28:20: Hírek. 28:25: Kossuth-rádió. 28:30: Hírek. 28:35: Kossuth-rádió. 28:40: Hírek. 28:45: Kossuth-rádió. 28:50: Hírek. 28:55: Kossuth-rádió. 29:00: Hírek. 29:05: Kossuth-rádió. 29:10: Hírek. 29:15: Kossuth-rádió. 29:20: Hírek. 29:25: Kossuth-rádió. 29:30: Hírek. 29:35: Kossuth-rádió. 29:40: Hírek. 29:45: Kossuth-rádió. 29:50: Hírek. 29:55: Kossuth-rádió. 30:00: Hírek. 30:05: Kossuth-rádió. 30:10: Hírek. 30:15: Kossuth-rádió. 30:20: Hírek. 30:25: Kossuth-rádió. 30:30: Hírek. 30:35: Kossuth-rádió. 30:40: Hírek. 30:45: Kossuth-rádió. 30:50: Hírek. 30:55: Kossuth-rádió. 31:00: Hírek. 31:05: Kossuth-rádió. 31:10: Hírek. 31:15: Kossuth-rádió. 31:20: Hírek. 31:25: Kossuth-rádió. 31:30: Hírek. 31:35: Kossuth-rádió. 31:40: Hírek. 31:45: Kossuth-rádió. 31:50: Hírek. 31:55: Kossuth-rádió. 32:00: Hírek. 32:05: Kossuth-rádió. 32:10: Hírek. 32:15: Kossuth-rádió. 32:20: Hírek. 32:25: Kossuth-rádió. 32:30: Hírek. 32:35: Kossuth-rádió. 32:40: Hírek. 32:45: Kossuth-rádió. 32:50: Hírek. 32:55: Kossuth-rádió. 33:00: Hírek. 33:05: Kossuth-rádió. 33:10: Hírek. 33:15: Kossuth-rádió. 33:20: Hírek. 33:25: Kossuth-rádió. 33:30: Hírek. 33:35: Kossuth-rádió. 33:40: Hírek. 33:45: Kossuth-rádió. 33:50: Hírek. 33:55: Kossuth-rádió. 34:00: Hírek. 34:05: Kossuth-rádió. 34:10: Hírek. 34:15: Kossuth-rádió. 34:20: Hírek. 34:25: Kossuth-rádió. 34:30: Hírek. 34:35: Kossuth-rádió. 34:40: Hírek. 34:45: Kossuth-rádió. 34:50: Hírek. 34:55: Kossuth-rádió. 35:00: Hírek. 35:05: Kossuth-rádió. 35:10: Hírek. 35:15: Kossuth-rádió. 35:20: Hírek. 35:25: Kossuth-rádió. 35:30: Hírek. 35:35: Kossuth-rádió. 35:40: Hírek. 35:45: Kossuth-rádió. 35:50: Hírek. 35:55: Kossuth-rádió. 36:00: Hírek. 36:05: Kossuth-rádió. 36:10: Hírek. 36:15: Kossuth-rádió. 36:20: Hírek. 36:25: Kossuth-rádió. 36:30: Hírek. 36:35: Kossuth-rádió. 36:40: Hírek. 36:45: Kossuth-rádió. 36:50: Hírek. 36:55: Kossuth-rádió. 37:00: Hírek. 37:05: Kossuth-rádió. 37:10: Hírek. 37:15: Kossuth-rádió. 37:20: Hírek. 37:25: Kossuth-rádió. 37:30: Hírek. 37:35: Kossuth-rádió. 37:40: Hírek. 37:45: Kossuth-rádió. 37:50: Hírek. 37:55: Kossuth-rádió. 38:00: Hírek. 38:05: Kossuth-rádió. 38:10: Hírek. 38:15: Kossuth-rádió. 38:20: Hírek. 38:25: Kossuth-rádió. 38:30: Hírek. 38:35: Kossuth-rádió. 38:40: Hírek. 38:45: Kossuth-rádió. 38:50: Hírek. 38:55: Kossuth-rádió. 39:00: Hírek. 39:05: Kossuth-rádió. 39:10: Hírek. 39:15: Kossuth-rádió. 39:20: Hírek. 39:25: Kossuth-rádió. 39:30: Hírek. 39:35: Kossuth-rádió. 39:40: Hírek. 39:45: Kossuth-rádió. 39:50: Hírek. 39:55: Kossuth-rádió. 40:00: Hírek. 40:05: Kossuth-rádió. 40:10: Hírek. 40:15: Kossuth-rádió. 40:20: Hírek. 40:25: Kossuth-rádió. 40:30: Hírek. 40:35: Kossuth-rádió. 40:40: Hírek. 40:45: Kossuth-rádió. 40:50: Hírek. 40:55: Kossuth-rádió. 41:00: Hírek. 41:05: Kossuth-rádió. 41:10: Hírek. 41:15: Kossuth-rádió. 41:20: Hírek. 41:25: Kossuth-rádió. 41:30: Hírek. 41:35: Kossuth-rádió. 41:40: Hírek. 41:45: Kossuth-rádió. 41:50: Hírek. 41:55: Kossuth-rádió. 42:00: Hírek. 42:05: Kossuth-rádió. 42:10: Hírek. 42:15: Kossuth-rádió. 42:20: Hírek. 42:25: Kossuth-rádió. 42:30: Hírek. 42:35: Kossuth-rádió. 42:40: Hírek. 42:45: Kossuth-rádió. 42:50: Hírek. 42:55: Kossuth-rádió. 43:00: Hírek. 43:05: Kossuth-rádió. 43:10: Hírek. 43:15: Kossuth-rádió. 43:20: Hírek. 43:25: Kossuth-rádió. 43:30: Hírek. 43:35: Kossuth-rádió. 43:40: Hírek. 43:45: Kossuth-rádió. 43:50: Hírek. 43:55: Kossuth-rádió. 44:00: Hírek. 44:05: Kossuth-rádió. 44:10: Hírek. 44:15: Kossuth-rádió. 44:20: Hírek. 44:25: Kossuth-rádió. 44:30: Hírek. 44:35: Kossuth-rádió. 44:40: Hírek. 44:45: Kossuth-rádió. 44:50: Hírek. 44:55: Kossuth-rádió. 45:00: Hírek. 45:05: Kossuth-rádió. 45:10: Hírek. 45:15: Kossuth-rádió. 45:20: Hírek. 45:25: Kossuth-rádió. 45:30: Hírek. 45:35: Kossuth-rádió. 45:40: Hírek. 45:45: Kossuth-rádió. 45:50: Hírek. 45:55: Kossuth-rádió. 46:00: Hírek. 46:05: Kossuth-rádió. 46:10: Hírek. 46:15: Kossuth-rádió. 46:20: Hírek. 46:25: Kossuth-rádió. 46:30: Hírek. 46:35: Kossuth-rádió. 46:40: Hírek. 46:45: Kossuth-rádió. 46:50: Hírek. 46:55: Kossuth-rádió. 47:00: Hírek. 47:05: Kossuth-rádió. 47:10: Hírek. 47:15: Kossuth-rádió. 47:20: Hírek. 47:25: Kossuth-rádió. 47:30: Hírek. 47:35: Kossuth-rádió. 47:40: Hírek. 47:45: Kossuth-rádió. 47:50: Hírek. 47:55: Kossuth-rádió. 48:00: Hírek. 48:05: Kossuth-rádió. 48:10: Hírek. 48:15: Kossuth-rádió. 48:20: Hírek. 48:25: Kossuth-rádió. 48:30: Hírek. 48:35: Kossuth-rádió. 48:40: Hírek. 48:45: Kossuth-rádió. 48:50: Hírek. 48:55: Kossuth-rádió. 49:00: Hírek. 49:05: Kossuth-rádió. 49:10: Hírek. 49:15: Kossuth-rádió. 49:20: Hírek. 49:25: Kossuth-rádió. 49:30: Hírek. 49:35: Kossuth-rádió. 49:40: Hírek. 49:45: Kossuth-rádió. 49:50: Hírek. 49:55: Kossuth-rádió. 50:00: Hírek. 50:05: Kossuth-rádió. 50:10: Hírek. 50:15: Kossuth-rádió. 50:20: Hírek. 50:25: Kossuth-rádió. 50:30: Hírek. 50:35: Kossuth-rádió. 50:40: Hírek. 50:45: Kossuth-rádió. 50:50: Hírek. 50:55: Kossuth-rádió. 51:00: Hírek. 51:05: Kossuth-rádió. 51:10: Hírek. 51:15: Kossuth-rádió. 51:20: Hírek. 51:25: Kossuth-rádió. 51:30: Hírek. 51:35: Kossuth-rádió. 51:40: Hírek. 51:45: Kossuth-rádió. 51:50: Hírek. 51:55: Kossuth-rádió. 52:00: Hírek. 52:05: Kossuth-rádió. 52:10: Hírek. 52:15: Kossuth-rádió. 52:20: Hírek. 52:25: Kossuth-rádió. 52:30: Hírek. 52:35: Kossuth-rádió. 52:40: Hírek.

STRAUSS: CIGÁNYBÁRÓ

— A Csokonai Színház bemutatója —

A zeneforténet krónikásai egy tartjak számon, hogy amikor a koringókirály, ifj. Johann Strauss 1884-ben Magyarországon járt, meglátogatta az akkor már lassanként világhírű tróvá váló Jókai Mort s a látogatás eredményeként magával vitte a nagy mesemondó akkor legújabb regényét, a Cigánybárót. A regényből tümeményes gyorsasággal operettlibrettó lett, 1885-ben pedig már bemutatják Johann Strauss új daljátékát Bécsben, Jókai művével azonos címmel.

Persze, mint a zeneforténetben jónéhány esetben, nem a varázsolásnak megfelelően alakult ki, formálódott a mű.

A zenéje igazi Strauss-zene,

amely bővérű, életvidám s székesen áradó dallamos, erzelmes is tud lenni a zenének, a cselekménynek megfelelően, s amely a millióhoz, szereplőkhöz — hűen igen gyakran magyaros hangvétele is. A bécsi keringő ötvözdött itt össze szerencsésen a magyar műzene egyes elemeivel úgy, hogy még ma is felgyújtja változatlanul szívünket pompás dallamaival. A daljáték meséje azonban — Jókai regényének cselekményéhez viszonyítva — már jelentős torzulásokat szenvedett, jeleül annak, hogy az egyre jobban hanyatló polgári világ létezésnek nem felelt már meg Jókai bölcs és mérsékelt ironiája, kritikája sem. Egyes szereplők és epizódok beiktatásával bizonyultak és nem egy ponton érthetlenebb, logikátlanabb lett a történet, megtölvén a művészi és az őszirák uralkodóház iránti lojalitás mozzanatokkal.

A regény librettóvá átdolgozó J. Schnitzler nyomán a történet elvesztette eredeti kicsengését, nem vált világossá az a tény, hogy Jókai Botsinkay Jónás — Barinkay Sándor sorsán kezesült — a bomló feudális világtól, erkölcsötől való elfordulást, az egyszerű, a romlatlan iránti vágyódást akarta példázni, ha nem is erőteljes vonásokkal, színekkel.

Nyilvánvaló, hogy egy mai előadásnak, rendezésnek és átdolgozásnak a nagy magyar regényről eredeti elgondolásához, ábrázolásához kell visszafordulnia azért, hogy el-tűnjön — legalább részben —

a bécsi polgárság ízlését kiszolgáló Schnitzler torzításának nyoma.

A Csokonai Színház fiatal rendezője, Berényi Gábor dolgozta át a régi Cigánybárót és rendezte ezt a nem egy vonatkozásban változatlanul problematikus művet. Az átdolgozás

és a rendezés ugyanis csak félig tudta megvalósítani az egyszerűsítés, a Jókai-ból való feladatát. Berényi egyszerűbbé tette a cselekményt, elhagyta a bécsi képet és a vele kapcsolatos cselekménysort, kihagyta a szereplők közül Ottokárt, Mirabella és gróf Carnero fiát. Ezáltal élesebbé válhatott például a gróf Carnero-Zsupán vonal bírálata: A gyarmatosító Habsburg-politika eme álszent képviselőjének és a csak „disznókban” gondolkozó disznókereskedőnek az éles vonásokkal történet megformálása az átdolgozás, rendezés és színészi játék (Selmeczy Mihály, Tyll Attila) együttes nagy eredménye. Az átdolgozás egyáltalán lehetővé tette a cselekmény gyors lebonyolítását, bár a jól megoldott forgatószínpadi képváltozás — talán túlzott egyszerűsége miatt — felvetette előtünk a Csokonai Színház anyagi-pénzügyi nehézségeinek problémáját. Az átdolgozás másik oldala viszont az, hogy a helyes „húzások” mellett alapjában véve túlzottan egyszerűvé vált a cselekmény, ami például a harmadik felvonásban egy kitűnően megjárt, de

önéclúnak ható mulattató jelenet

beiktatásához és ugyanebben a felvonásban a színészek teletelenebb, patétikus játékához vezetett.

Nem érthetünk egyet az új átdolgozással abban, hogy változatlanul meghagyta Gábor diák problematikus és egyáltalában nem hiteles alakját, s következtetésképpen megszűrt a hazafias gesztusát fozkotta Barinkay, Szaffi és a cigányok hadbavonulását, ráadásul pedig még a rendezéssel is alá-húzta ezt a történelmetlen és álhazafias koncepciót. A cselekmény ugyanis Jókai, Schnitzler és Berényi Gábor szerinti is a XVIII. század közepén, a kuruc szabadságharc elbukása után jóval, az örökösödési háborúk idején játszódik, amikor még a mi mindíg hű és lojalis nemességünk is arra az álláspontra helyezkedett, hogy *vitam et sanguinem, sed avemus non!* Ki hát akkor ez a Gábor diák, aki a magyar zászlóval az örökösödési háborúban való részvételre buzdítja szegény magyarokat, s miért záródik be a harmadik felvonás egy nagy hazafias akcióval, amikor a főszereplők nagyobb része el is megy — valószínűleg Mária Tereziáért csatázni. Nem folytathatjuk tovább helyszűke miatt ezt a gondolatort, de nyilvánvaló az eddigiekből is, hogy az átdolgozás és a rendezés hibát követett el, amikor átvette a Schnitzler-féle szövegkönyvből a lojalis álhazafias mozzanatokkal, sőt még atá is

húzta ezeket. (Lám, lám, a csapongó fantáziá miatt sokszor megrótt.)

Jókai mennyivel szilárdabban áll a történelmi realitás talaján:

az ő Botsinkay Jónása csak a pénzt adja oda Mária Teréziának, mert abból úgyis van elege, s hadtáncsapatot szervez a cigányból, a jelkesedését azonban már visszafogja s nem vonja be magát és hadnépét az álhazafias, a lojalitás áttetsző fátyolával. Egészen véve az átdolgozás és rendezés — a egyszerű tömegjelenséget külön aláhúzza — figyelemreméltó eredményeket ért el a mai Cigánybáró színrevitelében, azonban nem tudta — csak részben — kiküszöbölni a régi szövegkönyv fogyatékosságait.

Az alakításokról szólva általában kiemelhető az, hogy az operarézsizg művészi igények a zenét és prózát váltakozva használó daljáték stílusát megtalálják és a zenei részek kellő kibontása mellett hús-vér alakokat megformálnak. Eszrevetendő volt azonban, hogy éppen az élvonalbeliek nehezebben találtak bele a Cigánybáró kötetlenebb, természetesebb levegőjébe s többször kísértett játékkukban az operai, a súlyosabb, drámaibb játéktípus. (Ugyanakkor pedig az egyébként kitűnően játszó Selmeczy Mihály és Tyll Attila alakítása nem volt eléggé muzikális, daljátéki.) A Szaffi alakított Bán Ibolya és Balogh Éva hangban és alakításban

jól vitték színe az egyszerű, tiszta szervenvelő cigánylány alakját:

Bán Ibolya Szaffiát lágyabbnak, líraibbnak és érzelmeibőlnek éreztük, Balogh Éva cigánylányá pedig tüzesebb, temperamentusabb volt, mindkettő művésznő eredeti fel-fogásban formálta meg szerepét. Oszwald Gyula Barinkay Sándort tüzesvérű, természetesen egyszerűsége, a bomlott erkölcsű feudális világtól elforduló ifjúnak játszotta meg, érces tenorja a legnehezebb felvételekben is biztosan, csillogóan hangzott.

Lothár Miklós Barinkayja súfolyosabb, komolyabb, drámaibb színekkel megrajzolt fiatalembernek tűnt, szíven megteremtője és jó szövegmondása értékessé tették alakítását, bár játéka több ízben operai stílusú volt. Czippa Czipra formálta meg Dósa Mária Czippája volt kettejük közül a drámaibb, egyenesen operai-
raibb, ragyogóan szép alt

hangja operai magasságokba emelte Szaffi anyjának alakját. Meglepetés volt Herczegh Klára szépen csengő altja, Czippája Dósa Máriaéval szemben elevebb, rusztikusabb és talán Jókai ábrázolásához közelállóbb volt. Arzána alakításával Anday Zsuzsa fejlődésének újabb állomásához ért, koloraturszopránja ezáltal már sokkal biztosabban csengett még a magas fekvésekben is, játékkal pedig jól formálta meg a disznókereskedő gőgös, elkényeztetett, embertelen lányát, bár ezen a vonalon

a regény és a szövegkönyv nagyobb lehetőségeket is adott volna.

Kiemelkedően jónak éreztük a Zsupánt alakító Selmeczy Mihály és a gróf Carnero játékos Tyll Attila alakítását: Selmeczy visszatartóvá, nevéssé tudta tenni a csak pénzben és disznókban gondolkodó disznókirályt. Tyll pedig kitűnően játszotta meg az álszent, magát üres formákban kielő, embertelen és a gyarmatosító politikában élenjáró gróft. Vésely Margit Mirabella szerepében ismét csillogtatta egyszerű nyar humorát, a „bécsi vonal” ellenszenvessé tételében neki is nagy érdemei vannak. Szedő Lajos, Zelenay József és Novák István bőségesen patakzó humorral vitték színe a feudális társadalomban elnyomott, lenézett cigányok eredeti típusait, gesztusalkal, beszédmodorukkal, játékkukkal — különösen Szedő Lajos — maga sajátos komikai tehetséggel — maradéktalan illúziót keltek. Nagy Béla konzervens, férfias Gábor diákot formált meg, persze — önhibáján kívül — csak alá-húzta a dráma vitatható történelmi koncepcióját.

Zakariás Gábor — a produkció karnagya — zeneileg jól összefogta az előadást, különösen

ki kell emelnünk a jó kórusjeleneteket.

Vezénylése nyomán feltárultak előttünk a Strauss-zene szépségei. Kerényi Lajos diszkrét kitűnően adták vissza a Temesköz tájleletét, az általa tervezett képeknek távlatát, levegője és hangulata volt. Farcas Istvánné és Váncsa András jelmezei, Zakar István maszkmester maszkjai légtököt, miliót és konhangulatot teremtettek. A tánckar remekelt a toborzó előadásával, Bérés András és Hegedős Györgyie az erdem, hogy produkciójuk egyszerűre volt magyar és táj-jellegű s amellet elsőprő len-dületű.

Bögel József

Szakadéék

ÚJ MAGYAR FILM

Újboi egy film, amit megnez az ember s utána nyugtalanul és fojtottan hordja magában mindazt, amiből a film titka és ereje egybeáll. Darvas József: Szakadéékját már régen ismertük. A film újraébreszt mindazt, amit szerettünk ebben a drámában, ebben a tragédiában.

A FILM MEGRÁZÓ. Egy szerűségében, valóságosságában. Mindaz, amit Darvas mondott a parasztságról, benne van a mély szeretet, is, ahogy Darvas szerette és szereti a parasztságot. Az egy-hasiak, a testvérek szeretete az, ami a kimondottan érzések viharában feszül. S mind-ezek mögött még ott van az a nagy probléma is, amely valaha olyan mély és parázsló kérdés volt itt Magyarországon.

Fiatal parasztlak szívéből és verejtékéből kiszakadt értelmiségiek sorsa jutott is annak idején keresztútra. Két lehetőség volt. Vagy elmosarásodott, elhinárosodott, vagy visszatért a poros gyalogútra, amely azonban nyári hajnalokom mégis csak tiszta harmat módjára szította apró gyönyreit. Szív kellett ehhez és lélek, visszatérni újra a porba, a reménytelenségbe és megpróbálni fátkya lenni és ember maradni.

Hányan és hányan végig éltek, végig verejtékézték ezt a gondot. Illyés írja egyik versében: „Nem ide jöttem én, nem ide indultam, valamit rámbíztak, amit elárultam. Tapogatom arcom, hova is tévedtem s merre ténőnk tora.” Mert ez volt itt a lét. Valamit rábíztak, a népből jött értelmiségiek bíztak, amit ha elárultak, magukat árulták el. Mert az ő hibáján kívül — csak alá-húzta a dráma vitatható történelmi koncepcióját.

NAGY ISTVÁN fiatal tanító végigharcolja magában mindazt, ami a harmincas éveket vált igazán társadalmi kérdéssé. Nála a szerelem mélyül tragédiává, illetve szerelem nyitja fel a szemét, döbbenet rá, hogy árulónak lenni nem szabad.

Micsoda szép szimbólumos ereje van már a címnek is. Szakadéék. Szakadéék, melyet nem lehet áthidalni, sem szerelemmel, sem összebéküléssel. Nem lehet áthidalni Nagy Istvánnak sem, mert a vérben ott zúg az örökség emléke. A szegénysoron nagyon is ismerik, nagyon is számontartják. S éppen ezért választani kell. Vagy Böröcz-Horváth Klára, vagy a szegények. S Nagy István választ. Halk recsenősek s összeborul a már majdnem felépített híd, s Nagy István ott marad a szakadéék túlsó partján.

Parasztfilmjeink közül talán ez az, amelyik a leggazdibb mélységéig eljut a paraszti világot ábrázolásában, illetve a parasztlelet újraélesztésében. Valamelyik viharosok község, mindegy akár melyik, műzeum hűségével elibénk lép, össze-szorul a torunk az emlékek-től. Egy arc, egy mozdulat, egy lepergő könnyecske, s valamely feltámad a múltból, amiben az a legmegnyugtatóbb, hogy már nincs és többé nem is lesz.

A film legnagyobb értéke realitása, mind emberábrázolásában, mind emberábrázolásában.

LEGSZEBB PÉLDÁJA Bakos Józsa temetése, amely egyszerű, szomorú és megrendítő, mint amilyen az élet. A szereplők játékában kitűnően elevenedik meg és támad fel az a világ, aminek már többé nem lesz felamada. Sinkovics Imre, Bana Margit, de különösen a kis Bakos Józsa is, pedig az iskola legjobb tanulója. Elmege így az a remény is, hogy belőle is tanító legyen, mint Nagy Istvánból. Nagy értéke még a filmnek, hogy végig mértékártó. Sohasem törekszik hatásos jelenetekre, hatása, mondanivalója egészében rejlik.

Rácz Béla

lásban, mind az élet bemutatásában. A legkitűnőbb típusok jelennek meg Varga János bácsi, Bakos Ferenc, Bakos Ferencné, Mari néni és a többiek alakjában.

Mind-mind olyan emberek, akik indulatukban, mosolyukban, rettegésükben a paraszti élet hamisítatlan alakjai. Nincs itt egy szikrányi érzélgőség, romantizálás, mintha a múlt nyomora vésté volna őket olyanná, amilyenné az író, rendező, az élet formálta valaha őket.

A táj, a környezet mindig el, együtt él az emberekkel. Szállong a por, sárgul az ősz Nyikorog az eketalaj, nyösörög a kiskapu. A por villog a cséplőgép körül, s a verejték végig patakzik az emberek arcán. A levágott talló éles és szúrós, a libák hangja gárogva gurgulázik. Mindig úgy és olyan valóságosan, ahogy az a paraszti életben, paraszti világban törvény-szerű.

EBBEN A KÖRNYEZET-

igaz, mindig elfogadható, Nagy István tragédiája is, illetve ennek a tragédiának a feloldása is, mely lélekianilag is közelebb vezet. Kéz érzés és micsoda két érzés sulya billeg a fiatal tanító lelkiismeretének méregén. Szereti Böröcz-Horváth Klárit, a falu legnagyobb gazdájának a lányát, de szereti azt a népet is, azt az osztályt, amelyikből kiszakadt, amelyiket sajátjának vall.

Melyiket erősebben. A film ezt a harcot ábrázolja, s közben két osztályt is a falu társadalmában. S a film ennek a harcnak a fordulót, fázisait nagyszerűen mutatja. Nem elszigetelt ez a harc, nemcsak a tanító egyéni vergődése, küszködése. Mert lehetne így is. A tanító lelki vívódásait, szerelmének belső fordulatait megmutatni, azt helyezni a középpontba. A film azonban a másik utat követi. A harc méreteit úgy nagyjítja fel, hogy közelebb kerüljön a paraszti élet minden mélységéig, mint a tanító életének elpöfölgő, elszakíthatatlan szálait.

Ok is, a szegények is harcolnak a tanítóért. S legjobban akkor, amikor közöpor tőri be az ablakát, amikor a szegények közönye és ridegsége csap a tanító felé. S ez a harc segít győzni a tanító-nak, ez ébreszt rá, hogy a szakadéék melyik oldalán van a helye. De a harc közben egyesek kihullanak, elmennek visszavonhatatlanul. Elmege a kis Bakos Józsa is, pedig az iskola legjobb tanulója. Elmege így az a remény is, hogy belőle is tanító legyen, mint Nagy Istvánból.

Nagy értéke még a filmnek, hogy végig mértékártó. Sohasem törekszik hatásos jelenetekre, hatása, mondanivalója egészében rejlik.

A Debreceni Közlekedési Központi Kórus estje

Pénteken este ünnepi hangulatú estet tartottak a Debreceni Villamosvasút kultúrterében a Debreceni Közlekedési Központi Kórus tiszteletére abból az alkalomból, hogy a kórus 14 tagja „A Magyar Zenei Kultúra Szolgálatában” emlékérmét kapta.

A 42 tagú kórusban ott találjuk a Villamosvasút, az AKÖV, a XIII-as Autójavító, valamint a Belső-dal-
lokat. A kórus legregibb tagjai 1933-ban részt vettek a Budapestest megrendezett Országos Dalosversenyen, ahonnan 32 dalárda közül a nehéz műdalban elnyerték az I. díjat. 1936-ban a szombathelyi, 1939-ben pedig a kassai dalosünnepélyen vettek részt.

Minderről, — a kórus megalkulásáról, nehézségeiről, fejlődéséről és jelenlegi körülményeiről mondott rövid beszámolót a szombat esti ünnepélyen Szalóki Ferenc, az ének-

kar vezetője. A Debreceni Közlekedési Központi Kórus, a felszabadulás után, 1946-ban folytatta működését s az azóta eltelt idő alatt is szép eredményeket ért el. Az elmúlt évben Kiss Géza kultúrfelelős hozta el Budapestre, a KSZDSZ elnökségétől azt a vándorzás-lót, amelyik a legjobb kultúr-munkát végző üzemi bizottságot illeti.

A beszámoló után az a 14 dalos kaptá meg az emlékérmét, aki 5, 10, 20, 25, 30, illetve 40 éve működik a zenei mozgalomban. Forrai István karnagy 40 éves, Szalóki Ferenc 30 éves, Kiss Géza és Fülöp Imre 25 éves működésük jutalmaként kapták a kitüntető emlékérmét.

Az ünnepi estét a kórus rövid műsora követte, majd a kórus tagjait, hozzátartozóit és a vendégeket a kultúr-csoport nyolc tagú zenekara szórakoztatta.

Az ötvenedik...

A Debreceni Csokonai Színház művészei hosszú évek óta nem arattak olyan sikert, mint Möriz Zsigmond: Nem élhetek muzsikaszó nélkül című darabjával. A közönség estéről-estére hosszú tapsviharral jutalmazta a kitűnő darabot és tömacsolóit: Angyal Sándort, Andaházi Margitot, Si-

Két éve nevetett Debrecenben a Dongó Színpad, amely ma tartja 250. előadását. Két éven át a szűrés kritikával azonban inkább csak nevetett. Új műsorában, a „Debreceni szűrésbélés”-ben azonban nemcsak nevetett, hanem el is gondolkodott. Ez az első pozitívum, amit az új műsorról megállapíthatunk. Nem mindig felületesen mozog a kritika most már a Dongó tréfiában. Jeleneteiben — emberi hibák, rossz tulajdonságok rajzolódnak ki a szatíra görbe tükrében. A másodikk pozitívum, amely fejlődést jelent az együttes munkájában, a jobb színpadi játék, ami elsősorban Horváth Adám rendező érdeme. A műsor szinte valamennyi száma-

Debreceni szűrésbélés

A Dongó Színpad új műsora

ban érzik ötletbő munkája. Arról is lehetne még beszélni, hogy az új műsorban már a témaválasztás skálája is bővült, s különösen említésre-méltó a Japán vendég című szatíra, amely fordulatok, majdnem bohózati vígságú, s ugyanakkor komoly probléma szemlése és politikailag is helyesen megoldott jelenete. Kiderül az is, hogy a Dongó Színpad témaválasztásánál már igényesebb lett, mint az elmúlt időkben volt, amikor szinte naprenden voltak az elsőprő témák, mint a KIK munkájáról szóló szatírák, a

lakáshivatallal való foglalkozás. Az elmondottak ellenére azonban még mindig vannak hiányosságok a Dongó Színpad munkájában. Ha dicsérjük is a rendezés munkája nyomán szinesebbé váló színpadi játékokat, ugyanakkor meg kell állapítani, hogy e téren még további fejlődésre van szükség az együttesnek. Hibák vannak még a helyes magyar beszéd szempontjából is és erre Debrecenben fokozottabban kell ügyelni mindenkinek. A Dongó Színpad szereplőinél még mindig tapasztalható olyan is, hogy egyes számoknál túlságosan erőfeszítettek a mozdulatok, ami nem viszi előre a cselekményt.

Rácz Béla

nák,
nyiságú

Boda István

